

Fast vårdkontakt och behandlande roller Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
3.1.	Verksamhetschef	2
3.2.	Vårdenhetschef	2
3.3	Utsedd fast vårdkontakt/behandlande roll	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Fast vårdkontakt	2
4.1.1.	Vem kan vara fast vårdkontakt?	3
4.1.2.	Fast vårdkontakt för patient med livshotande tillstånd	3
4.1.3.	Användarmanual för anteckning i Melior	3
4.1.4.	Anteckning i PMO	3
4.2.	Behandlande roll	4
4.3.	Fast läkarkontakt	4
4.4.	Fast vårdkontakt vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	4
5.	Plan för kommunikation och implementering	4
6.	Dokumentinformation	5
7.	Referenser	5

1. Syfte och omfattning

Syftet med denna rutin är att beskriva ansvar och roller för att utse fast vårdkontakt för samordning av vårdens insatser för patienter med omfattande behov och för att utse behandlande roller i förekommande fall.

Rutinen omfattar hälso- och sjukvård i Region Gävleborg.

2. Allmänt

Bestämmelser om fast vårdkontakt infördes år 2010 i [Hälso och sjukvårdslagen \(2017:30\)](#), HSL, men finns numera i första hand i [Hälso- och sjukvårdsförordningen \(2017:80\)](#) och i 6 kap. 2§ i [Patientlagen \(2014:821\)](#).

Verksamhetschef ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses och utse en fast vårdkontakt om patienten begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose dennes behov enligt ovan. Det framgår av 4 kap. 1 § i [Hälso- och sjukvårdsförordningen \(2017:80\)](#) och 6 kap. 2 § patientlagen. Patienten ska få information om möjligheten att få en fast vårdkontakt, vilket anges i 3 kap. 2 § [Patientlagen \(2014:821\)](#).

I [Socialstyrelsens föreskrifter \(SOSFS 2011:7\)](#) om livsuppehållande behandling finns bestämmelser om fast vårdkontakt. I 2 kap. 3 § anges bl.a. att verksamhetschefen ska ansvara för att det för en patient med ett livshotande tillstånd ska utses en legitimerad läkare som fast vårdkontakt.

En fast läkarkontakt är inte samma sak som en fast vårdkontakt. Det finns dock inte något som hindrar att den fasta läkarkontakten även är fast vårdkontakt.

3. Ansvar och roller

3.1. Verksamhetschef

Ansvarar för att rutinen är känd, kommuniceras och implementeras inom sitt verksamhetsområde. Denne ansvarar vidare för att säkerställa att tillgänglighet till att fasta vårdkontakter och behandlande roller etableras och kommuniceras. I de undantagsfall där en fast vårdkontakt/behandlande roll inte kan utses är det verksamhetschefens ansvar att utse en sådan till patienten.

3.2. Vårdenhetschef

Ansvarar för att rutinen är känd, kommuniceras och implementeras inom sin enhet. Denne ansvarar även för att tillsammans med verksamhetschef säkerställa att tillgänglighet till att fasta vårdkontakter och behandlande roller etableras och kommuniceras. Vårdenhetschef ansvarar för att medarbetare aktuella för uppdraget att vara fast vårdkontakt blir upplagda som valbara i befolkningsregistret. Ansvaret för behörighet till befolkningsregistret och att det är uppdaterat kan delegeras till annan person/funktion.

[Befolkningsregister - Användarmanual Listning, Fast Läkarkontakt och Fasta vårdkontakter. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg.](#)

3.3 Utsedd fast vårdkontakt/behandlande roll

Ansvarar för att tillämpa innehållet i denna rutin.

Fast vårdkontakt/behandlande roll ska inhämta samtycke från patienten och beakta bestämmelserna om sekretess vid eventuell informationsöverföring mellan vårdgivare. [Med vårdgivare avses](#) exempelvis: region, kommun, eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Övriga medarbetare inom verksamhetsområdet ansvarar för att känna till innehållet i denna rutin.

4. Beskrivning

4.1. Fast vårdkontakt

En fast vårdkontakt ska utses för patienten om han eller hon begär det, eller om det är nödvändigt för att tillgodose hans eller hennes behov av trygghet, kontinuitet, samordning, koordinering och säkerhet.

Fast vårdkontakt ska stärka patientens ställning och se till att patienten får en tydligt utpekad person som ska bistå och stödja patienten i kontakterna med vården och hjälpa till att samordna och koordinera alla vårdens insatser.

Inom Region Gävleborg utses vid begäran eller vid behov en fast vårdkontakt per patient som tar ett helhetsansvar för att samordna och koordinera all vård för patienten, såväl fysisk som psykisk vård.

All personal inom hälso-och sjukvården har ett övergripande ansvar att se patientens hela situation och utifrån det göra en bedömning som ger en samlad bild av dennes behov. Denna bedömning ger en grund för om behov av fast vårdkontakt föreligger.

Den enskilda patientens behov av vård styr när och hur länge det är lämpligt att ha en fast vårdkontakt.

Patientens behov av fast vårdkontakt ska fortlöpande omprövas. När behov av fast vårdkontakt inte längre finns ska uppdraget upphöra i samråd med patienten. Detta dokumenteras i journalen.

Även när patienten erbjudits fast vårdkontakt men tackat nej, skall detta dokumenteras i patientens journal.

Fast vårdkontakt dokumenteras i journal och registreras i befolkningsregistret.

Om patienten inte längre anses behöva en fast vårdkontakt ska Befolkningsregistret uppdateras.

4.1.1. Vem kan vara fast vårdkontakt?

Det är inte reglerat var i organisationen den fasta vårdkontakten ska finnas exempelvis specialistvård, primärvård och/eller kommunal hälso-och sjukvård eller vilken yrkeskategori inom hälso- och sjukvård, som kan utses till fast vårdkontakt.

Verksamhetschefen ska tillsammans med vårdenhetschef fastställa vem eller vilka funktioner som i första hand ska utgöra fast vårdkontakt för patienter inom respektive verksamhetsområde. Det kan vara någon ur hälso- och sjukvårdspersonalen exempelvis sjuksköterska, läkare, psykolog etc. men det kan också vara någon ur den administrativa personalen.

En bedömning om vem som bör utgöra patientens fasta vårdkontakt ska grundas på patientens medicinska och övriga behov och vilken kompetens som bäst kan tillgodose behovet. Rollen kan därmed antas av olika yrkeskategorier.

4.1.2. Fast vårdkontakt för patient med livshotande tillstånd

För en patient med livshotande tillstånd, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, [SOSFS 2011:7 Livsuppehållande behandling](#) ska verksamhetschefen utse en legitimerad läkare som fast vårdkontakt.

4.1.3. Användarmanual för anteckning i Melior

Se bifogat dokument med beskrivning för dokumentation av behandlande roll och fast vårdkontakt i Melior: [Fast vårdkontakt och behandlande roller - Användarmanual för anteckning i Melior - Hälso och sjukvård Region Gävleborg](#)

4.1.4. Anteckning i PMO

I och med att behandlande roll eller fast vårdkontakt registreras i befolkningsregistret går det automatiskt över till PMO.

4.2. Behandlande roll

Patient kan även ha en eller flera kontaktpersoner som företrädesvis innehar behandlande roller inom patientens sjukvård och behandling.

Exempel på behandlande roller kan vara:

Kontaktsjuksköterska inom cancervård, astma- KOL sjuksköterska, diabetessjuksköterska, hjärtsviktssjuksköterska, patient-ansvarig sjuksköterska, patientansvarig arbetsterapeut, patientansvarig fysioterapeut, patientansvarig psykolog, patientansvarig kurator och patientansvarig undersköterska

De behandlande rollerna ansvarar för att:

- samordna de behov av insatser, utvärderingar, uppföljningar som en patient har pga en organspecifik sjukdom eller komplexa sjukdomstillstånd.

En utsedd behandlande roll kan även vara fast vårdkontakt.

En patient kan ha flera utsedda behandlande roller och/eller en fast vårdkontakt.

Behandlande roll dokumenteras i journal och registreras i befolkningsregistret.

Om patienten inte längre anses behöva en utsedd behandlande roll ska Befolkningsregistret uppdateras.

4.3. Fast läkarkontakt

Inom primärvården har patienten rätt till en fast läkarkontakt enligt hälso- och sjukvårdslagen. En fast läkarkontakt är inte samma sak som en fast vårdkontakt.

En utsedd fast läkarkontakt kommer med införandet av digitala vårdmöten (DVM) att möjliggöra för patienter att i första hand boka in besök hos utsedd fast läkarkontakt.

4.4. Fast vårdkontakt vid utskrivning från slutna hälso-och sjukvård

2018 trädde en ny lag [Samverkan vid utskrivning från slutna hälso-och sjukvård \(2017:612\)](#) i kraft. Efter att inskrivningsmeddelande kommit från den slutna vården till enhet i den landstingsfinansierade öppna vården/primärvården ska verksamheten för den enheten ytterst ansvara för att en fast vårdkontakt utses innan patienten skrivs ut, se [Överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso-och sjukvård i Gävleborg](#)

Fast vårdkontakt som utses i samband med utskrivning från slutna hälso-och sjukvård behöver inte registreras i befolkningsregistret.

5. Plan för kommunikation och implementering

Kvalitetssamordnare utses till extrauppföljare och ansvarar för att rutinen sprids till inom berörda verksamhetsområden. Kvalitetssamordnare informerar Verksamhetschef och Vårdenhetschef om rutinen och dessa ansvarar för att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas.

6. Dokumentinformation

Denna uppdaterade version av ovanstående rutin är granskad av:
Susanna Björklund, Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Gävleborg
Tommy Lundmark, Chefläkare primärvård, Region Gävleborg
Annika Hillgren Mattsson, Verksamhetschef VO Specialmedicin, Region Gävleborg
Elisabeth Wicklén, Verksamhetschef VO Kirurgi, Region Gävleborg
Anna Eriksson, Verksamhetsutvecklare Hälsoval, Region Gävleborg
Pernilla Gulliksson, Kvalitetssamordnare VO Internmedicin
Linda Ackerot, Kvalitetssamordnare VO Specialmedicin
Anette Hammarlund Johansson, Kvalitetssamordnare primärvård VO Ljusdal
Johanna Hedberg, Projektledare Fast Vårdkontakt, Region Gävleborg
Margareta Berger, Samordnare övergripande kliniska rutiner, Region Gävleborg

Kopians giltighet garanteras enligt utskriftsdatumet

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Hälso och sjukvårdslagen (2017:30)	www.riksdagen.se
Patientlagen (2014:821)	www.riksdagen.se
Hälso-och sjukvårdsförordningen (2017:80)	www.riksdagen.se
Fast vårdkontakt, vägledning SKR	skr.se
Om fast vårdkontakt och samordnad individuell plan, nationell vägledning	www.socialstyrelsen.se
Kontaktsjuksköterska inom cancervård. Hälso-och sjukvård Region Gävleborg	Platina
Fast vårdkontakt och behandlande roller - Användarmanual för anteckning i Melior - Hälso och sjukvård Region Gävleborg	Platina
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om livsuppehållande behandling SOSFS 2011:7	www.socialstyrelsen.se
Befolkningsregister - Användarmanual Listning, Fast Läkarkontakt och Fasta vårdkontakter. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg	Platina
Samverkan vid utskrivning från slutet hälso-och sjukvård (2017:612)	www.riksdagen.se
Överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutet hälso-och sjukvård i Gävleborg	Platina/Samverkanswebben